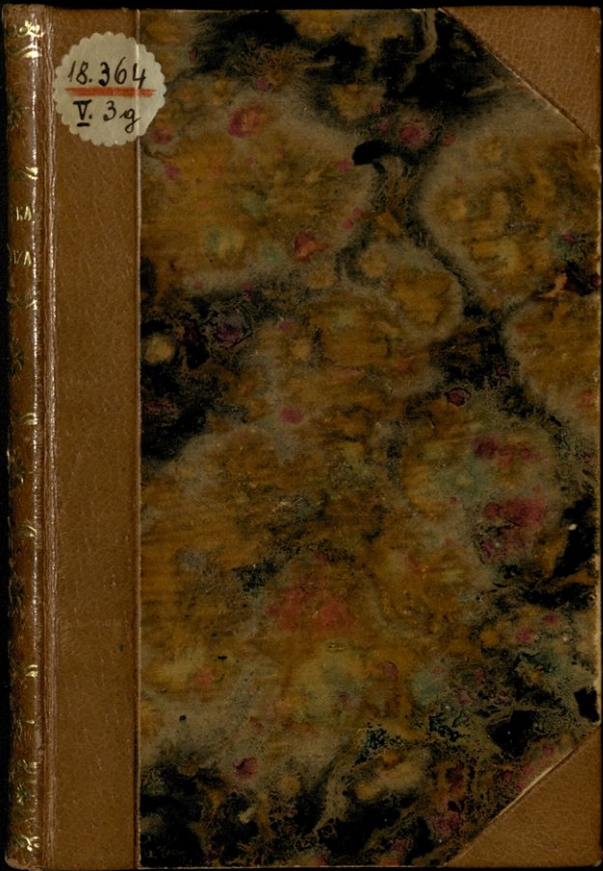

18.364

V. 3g

18364, V, 3, g.

Se ne izposoja!

V.
3. 18364
212

K R A J N S K A

ZHBELIZA.

ZHETERTE BUKVIZE.

1833.

18064. 7. 37

KRAJNSKA
Z H B E L I Z A.

NA
S V I T L O B O D A L

M. Kasteliz.

ZHETERTE BURVIZE.

V' LJUBLJANI,
NATISNIL JOSHEF BLASNIK.
1833.

1833 18/2 - 23/3

KIAJMSKA

N H B E L I N A .

J V I O E O H O N A D .

STREETS BOILING

1Nc030004341

G L O S A.

„Slép je, kdor se s' pètjam vkvarja,
Modri Krajnz mu ofle kashe,
Vezhi del mu frezha lashe,
Pev'z shiví, vmerjè bres dnarja.

Sgodbe vezhnih pezvov beri:
Bil berázh je pev'z Pelida, ¹⁾
V' Pontu séblo je Ovída,
„Srézhi tvoji ne savida, ²⁾
Kdor posná jo, Allighieri! ³⁾
Lusiade, ⁴⁾ Don Quixota ⁵⁾
Nam sprizhujeta pifarja,
Kákoshne Parnasa póta,
De oštane pev'z sirota,
„Slép je, kdor se s' petjam vkvarja!

„Kaj Petrarkov, kaj nam Taffov
Treba, srúnarjov prijetnih?

1) Homer. 2) savidati, invidere, nevoflhiv biti. 3) Dan-
te. 4) Camoens. 5) Cervantes.

Bó kdo bôgat, sít od glasov
Pevzov prejšnih, sdajnih zhasov“?
Prashta mnosh'za búzh nevkrétnih. —
Komur mar iskati vir je
Pesem, ki pojó Matjashe,
Mar, kar pél je pev'z Ilir'je,
Mar zhebél so rôji shtirje,
Modri Krajnz mu ofle káshe.

Lani je flepár starino
Shè prodajal, nôfil shkatle,
Méril platno, trak na valle,
Góljfal ptujze in prijatle;
Létal kupi si grajšhino.
Zhe pev'z moj gre krishem svéta,
Si v' kanzlijah perste mashe,
Zhe ljubesen si obéta
Vneti lepiga dekleta,
Vezhi del mu srezha lashe.

Vunder peti pev'z ne jenja —
Grab'te dnarje vkup gotove!
Kupovajte si gradove!
Sanizhvajte Mus darove! —

Sa bogastvo jih ne menja.
Njega grad nebá planjave,
In slató rumena sarĵja,
Srebernína rosa trave;
S' tim posestvám bres teshave
Pev'z shivi, vmerje bres dnarja.

S O N E T.

O Verba! frezhna, draga váf domazha,
Kjer hiſha mojiga ſtojí ozhéta!
Deb' uka ſhéja me is tvoj'ga ſvéta
Ne bla ſpeljala, ſapeljiva kazha!

Ne vedil bi, kakó ſe v' ſtrup prebrazha
Vſe, kar ſerzé ſi ſladkiga obéta;
Ne bla mi vera v' ſvojo zeno vséta,
Ne bil viharjov notrajnih b'igrazha!

Sveſtó ſerzé in delavno rozhízo
Sa doto, ki je nima mil'jonarka,
Bi bil dobíl s' isvoljeno devízo;

V' ſavetji bla bi davno moja barka;
Pred ognjam dom, pred tozho mi pſhenízo
Bi varval bliſhni ſoſed moj — ſvet Marka. ¹⁾

¹⁾ Verbenjſki patrón.

S O N E T.

Popótnik pride v' Afrike pufhavo,
Stesè mu smanjka, nózh na semljo pade,
Nobena luzh se fkos oblák ne vkrade,
Po mefzu hrepenèzh se vleshe v' travo. —

Nebó odprè se, luna dá svezhavo;
Tam vidi gnjesditi šrupene gade,
In tam berlòg, kjer ima tigra mlade,
Vsdigváti vidi leva jésno glavo.

Takó mladenzha gledati je gnalo
Nakluzhje sdajnih dní, dokler napoti
Je bló, prihodnost! tvoje sagrinjalo;

Svedrila se je nozh, reshí nasproti
Shivlenja gnuf, nadlóg in štífk ne malo,
Globòko bresno s'já bres réfhne poti. —

S O N E T.

Hraft, ki na tla vihár ga simski treshne,
Ko toplo sonze pomladansko seje,
Spét oselénil semtertje bo veje,
Na énkrate ne sgubí mozhí popreshne;

Al vunder sa-njga ní pomozhi reshne!
Ko spét snebí se gojsd snegá odeje,
Mladík le malo, al nizh vezh ne shteje,
Leshí tam rop trohlivošti poshreshne.

Takó ti v' bran stojí, sovrashna srezha,
Sromák, ki ga is visokosti jasne
Na tla telébi tyoja mozh gromézha;

Zhe hitre ne, je smerti svest pozhasne,
Bòlj dan na dan berlí shivlenja svezha,
Doklèr ji réje smanjka in ugafne.

S O N E T.

Komir je srezhe dota blá kľofuta, ¹⁾
Kdor je prishel, ko jest pri nji v' saméro,
Zhe bi imèl Gigantov rók stotéro,
Ne spravi vkup daróv potrebnih Pluta. ²⁾

Kjer hodi, mu je s' ternjam pot posuta,
Kjer si poišhe dom, nadlóg jeséro
Nabêre se okróg, in v' eno méro
S' valmí mu jesnimi na stene buta.

Okróg ga dervitá skerb in potreba,
Mirú ne najde, zhe fromák preišhe
Vse kraje, kar jih strop pokriva néba;

She le v' pokoji tihim hládne hišhe,
V' katero pélje tamna pot pogreba,
Pozhíje, smert mu zhêla pót obrišhe. —

¹⁾ saufhniza. ²⁾ Plut, Bóg bogastva.

S O N E T.

Shivlenje jezha, zhaš v' nji rábelj hudi,
Škerb vsak dan mu pomlajena nevesta,
Terplenje in obúp mu hlapza svesta,
In kàš zhuváj, ki se nikdar ne vtrudi.

Prijasna smert, predolgo se ne mudi!
Tí kljuzh, tí vrata, tí si srezhna zesta,
Ki pelje naš is bolezhine mesta
Tje, kjer trohlivošt vse veríge sgrudi,

Tje, kamor mózh pregánjavzov ne seshe,
Tje, kamor njih krivíz ne bo sa nami,
Tje, kjer se snebil dúh bo vsake teshe,

Tje, v' posteljo pošlano v' zherni jami,
V' kateri spí, kdor va-njo spat se vleše,
De glasni hrup nedlóg ga ne predrami.

S O N E T.

←

6
Zhes tebe vezh ne bo, sovrashna frezha!
Is mojih ust prishlà beséda shala,
Navádil sim se, naj Bogú bo hvala,
Terpljenja tvojiga, shivlenja jezha!

Navadile so butare se plezha,
In grênkiga so usta se bokala,
Podplát je kosha zhés in zhés postala,
Je vezh ne stráshi ternjovka bodezha.

Oterpnili so udje mi in fklêpi,
In okamnélo je serzé preshivo,
Duhá so vkrótili nadlóg oklêpi;

Strah sbeshal je, s' njim upanje goljivo,
Napréj me, frezha! gládi ali têpi,
Me tnalo sved'la bofh neobzhutlivo. —

R O M A N Z A

OD DOHTARJA.

„**D**ohtar, tí jesizhni dohtar!

Kaj postopash tí sa mano?

Ne prepíram se s nobenim,

De bi peljal mojo pravdo;

Ni she vmerla teta moja,

Teta moja, dèkle staro,

De bi, dohtar! mi opravljal

Sa njo dédino ¹⁾ bogato;

Sim premlada, de bi pismo

Shenitvansko se pisalo.

Dohtar, tí jesizhni dohtar!

Kaj postopash tí sa mano?“ —

„Oj devíza, oj devíza!

Mlada rosha, fèrže drago!

Naj zvetó ti mirni dnevi!

Bog ti shiví teto staro!

¹⁾ dedino, erbfhino.

Je v' shestnajstimu ref létu
Se moshiti sbe prekmalo —
De te ljubit' ni presgodaj,
Tvoji mi pogledi prav'jo.
V' pravadah ne shelí peró ti,
Al' serzé le sa - te vshgano,
Ti shelí v' ljubesni flúshit';
Bres pokoja tó sa tabo
Vódi mi poglede, misli
In nogé s mozhjó nesnano,
Koder hodish tí, deviza,
Mlada rosha, serze drago!" —

R O M A N Z A

OD UZHENZA.

Klél uzhénz filosofije
Pušt na pepelnizhno jutro,
Te besede je govoril
V' jesi svoji tisto uro:
„O predpušt! tí zhaš presneti,
De bi vezh ne prišel v' drugo!
Tí med materne petize
Si poslal poshreshno kugo,
Mi moshnízo si rejeno
Djal popolnoma na suho.
Stari ozha se bo praskal,
Gledala bo mati zhudno,
Malo penesov poslala,
Dosti bota mi naúkov;
Vunder to bi she prenesil,
To she ni nar vezhi hudo.“ —
„O, predpušt, tí zhaš presneti!

De bi vezh ne prishel v' drugo!

Sim samudil savolj tebe

Pierid, Minerve flushbo;

Treba prezhuvati bode

Vezh nozhí s pershgano luzhjo,

Dolgo si glavó belíti,

De poprávim spet samudo;

Vunder to bi she prenesil,

To she ní nar vezhi húdo.“ —

27 „O, predpušt, ti zhaš presneti!

De bi vezh ne prishel v' drugo!

Si omoshil tolkanj dékliz,

In med njimi mojo ljub'zo,

Mojo ljubizo nesvesto,

Lepo Resiko Nemshkuto,

Sa katero rad bi dal bil

Krí, shivlenje, svojo dusbo —

De si njo mi tí omoshil,

Oh, tó je nar vezhi húdo!“ —

S T R U N A M.

Strune! milo se glasíte,
Milo, pesem! ti shalúj,
Sërza bolezhine skrite
Terdoferzhni osnanúj:

Kàk bledí mi moje lize,
Kàk umíra luzh ozhí,
Kàk tekó is njih solsíze,
Ki ljubesen jih rodi;

Od sheljá kakó sdihuje,
Po nji hrepení serzé,
Kàk mu je veselje ptuje,
In od frezhe nizh ne vé;

Kàk me vedno sabo vlezhe,
Koder hódi, njé obras,
Kàk oblizhje njé zvetezhe
V' serzi nosim vsaki zhaf,

In de vé, ki bi njé hvalo
Rade pele sa naprej,
Zhe se ne usmili kmalo,
Mor'te vtihnit' vekomej.

G A S E L E.

1.

Pésem moja je pošoda tvojiga iména,
Mojiga serzá gopóda, tvojiga iména;
V' nji bom med „Slovénske brate sladki glaf
sanéfil

Od sahoda do is-hoda tvojiga iména,
Na pošodi v' slatih zberkah slava se bo brala
Od naroda do naroda tvojiga iména;
'S njé svitlôba bo goréla shè takrát, ko bóva
Unstran Káronov'ga bróda, tvojiga iména.
Bolj ko Delie, Koríne, Zintie al Lavre ¹⁾
Blo bi posabíti shkóda tvojiga iména.

2.

Ozhí sim vèzhkrat práshal, ali smém
Ljubíti te; odgóvora ne svém.

¹⁾ Lepôte, ki so jih ljubili in prepevali pevzi: Tibúl,
Ovíd, Properz in Petrarka.

Od dalezh glédash, draga! me prijásno;
Prevsétno vihash nos, ko memo grém.
Zhe v' tebe so obèrnjeni poglédi,
Odtégnesh prèzej svoj obràs ozhém;
Al zhe dekléta druge ogledujem,
Sakriti jése ni ti mozh ljudém.
Takó al ljubish me, al me sovráshish,
Kakó bi vstrégel ti, fromák ne vém.

3.

Shálostna komú nesnána je resníza, de jo lju-
bim,
V' pésnah mojnih védna, sama govoríza, de jo
ljubim!
Vé she nózh, ki britko flishí sdihováti me bres
spanja,
Vé she svitla sarja, dneva porodníza, de jo
ljubim.
Vé she jutro, vé she poldne ino mrazhni hlad
vezhéra
Tiho tóshbo moj'ga bled'ga, vel'ga líza, de jo
ljubim.
Prebivaljsha moj'ga sténam, mirni je samóti
snano,

Tudi nepokoju mésta ni novíza, de jo ljubim.
Vé she rosha, ki per poti, kodar draga hodi,
rafe,

Vé she, ki nad pótjo léta, tíza, de jo ljubim.
Vé she mokri prag njé hífhe, vsaki kamen
bliso njega,

Ino vé, ki memo vodi me stesíza, de jo lju-
bim.

Vé she vsaka stvar, kar vedit' in kar slifhati
od mene

In verjéti nózhe draga mi devíza, de jo ljubim!

4.

Draga! vém kako per tebi me oprávljajo she-
níze;

Právijo, v' ljubésni moji de nikdár ni blo re-
fníze,

Kák si brúsíjo jesíke, in ti shtéjejo na perfte
Per kaféti, kar jih nísim, kar sim ljubil jih,
devíze;

Al poslúfhaj mojo spov'd, in rekla bofh, de
sim nedolshen,

De le fama tí si kriva, zhe je v' tému kaj
krivíze:

Dòkler ne zvetè she rósha, so v' zhasì per
naš vijol'ze,

Svònzhike, marjèt'ze ino druge zhíslamo zvetlíze.

Kdor ni slišhal nikdar péti sladkih pesem Fi-
lomele,

Rad poslúfhal bo šternáde, šhinkovze in dru-
ge tíze.

Al je mozh na pervi prostor jo v' sbiraljšhah
posadíti,

Mozh ji pervo zhasť skasáti, ako v' njih je ni
kraljize?

Préd dekléta so iméle, al kar ti zvetèšh med
njimi,

Vših lepôt nobèna nima nam dopáši vezh pravíze.

To pomíšli, ne saméri, de kar sonze sim sa-
glédal,

Od ozhí so tudi meni se usdígnile tamníze.

5.

Med otrózi si igrála, draga! lani — zhasť hití!

Létas she unémash šerza po Ljubljáni — zhasť
hití!

Ròdar hodíšh, te mladénzhi sprémljajo s ozh-
mí povsod,

Satelítov trop nam svesde kraj osnáni — zhať
hití!

Sdaj je Hanibal per Kanah premagávez tvoj
obràs,

Nafhe serza Rim ostráshen, ne vŕtrahváni —
zhať hití!

Dékliza prevsétna! smišli kàk je kratik vsaki
zvét,

De je prozh pomlad nar daljšhi she v' Serpá-
ni — zhať hití!

Pevza vbósiga uflíshhi, ki ga ranil tvoj poglèd,
Pred ko štárošt bo Mahaon ¹⁾ njega rani —
zhať hití!

De Helénina lepôta, tolkanj mósh pred Trojo
smert,

Ni posábljena, le pésem sama brani — zhať
hití!

6.

Al bo kal pognálo séme, kdor ga seje, sam
ne vé;

Kdor sadí drevó, al bode sréd'lo veje, sam
ne vé;

¹⁾ Imeniten sdravnik v' Homerovi Iliadi.

Se pod flrôpam nebá trudi lét' in dan nomád,
Al pa kônez léta bóde kaj priréje, sam ne vé;
In kupiz po svéti hodi, al pa kaj dobízhka bó,
Sa blagó kadar gotóve dnarje shtéje, sam ne vé;
In vojshák, ki ga trobénta vabi med kanónov
grom,

Kaj plazhílo bo vrozhíne, ran in shéje, sam
ne vé;

Lej takó tvój pev'z gaséliz, al jih bêrefh ti,
al ne,

Al pri njih serzé ti mérslo se ogréje, sam ne
vé,

In al vefh, de tí ga vnémash, ti mu pevski
ogenj dash,

Al se smel bo rasodéti faj posnéje, sam ne vé.

7.

Vém, de vsaki brav'z drugazhi pesmi moje
fódi:

Eden hváli in spét drugi vpíje: fej te bódi!

Ta velí mi: poj sonete; uni: poj baláde;

Tretji bi bil bolj prijátel Pindarovi odi.

Bó prijéten morebíti tému glas gaséliz;

Uni bo pa rékel: kaj sa Vódnikam ne hódi?

Rasujsdánim hódó moje pesmi prenedolshne;
Al terzjálke poréko, de jih je vdíhnil slódi.
Jest pa tebi sami, draga! shélel sim dopásti,
Drugih nisim prafhal, kaj se jim po glavi
blódi,

Dr. Preshérn.

K R É S.

Dolgoft svojo dan flegúje,
Raft prot poldnu obrazhúje,
Semlje ték se vftanoví;
Trudna tékara požhiva,
Svoj'ga déla plazho vshíva,
Se bogata veselí,

Sonze gorko srak prishaga,
Zheli fkapne vrózha fraga,
Trudno telo se potí;
Klaf ruménkast she prihaja,
Kruh vřakdanji nam podaja,
Glad preřtrářhen pobeřhí.

Serpi blifkajo po njivah,
Sdetna je, k' je bila v' rivah.
Peřmi v' ŝetvi se glafó;

V' shito serpov shum shenjíze
Silijo, no prepelíze
V' svojim begu strashijo.

V' senosheti senoféki
Tam per hlad - sumezhi réki
Pévski brusijo kosé;
V' sezhi trava s' rosho pade,
Fletne deklize pa rade
Njim na flédi jo fushé.

Sonze goram se priklanja,
Zirkovnik pa svon poganja,
De Marija se zhaftí;
Hlad pahlja sahodnik v' lize,
K' spanju vabi gmétne tize,
Luzh nebeshka se mrazhí.

Vshé pershgája Nevidezhi
Sgorne luzhi, de letezhi
Sharki semlji svetijo;
Kaj pa tam-le po planínah,
Górah, hribih in dolínah
S mraka ognji vstájajo?

Slifhim preveselo pětje,
Vrískanje, mladenzhov vrétje,
Streli gojsde preberzhò;
Kolze jemlejo gorézhe
’S ognja, na obilnost srezhe
Ljubiz višh’ jih gonijo.

Sdaj mladenzhi no deklize
Mizhno kakor golobize
V’ krogli rejshi rajajo;
Shopnjaki no shelikshéne
V’ loge letajo selene,
Kresu hvalo spévajo.

Stari kref! nekdam ozhóvam
Nashim svet, al nam sinovam
Skoro is spomina vsét;
Tvoja glava zelo siva
Bode nam vselej zhaštliva,
Kolkokrat bošh spet sazhét!

Naj se semlja v’ kroge vala,
Slava tvoja bo ostala,
Vsaki rod te bo zhaštil!

Toti svét sedaj preide,
Ti pa bošh, al she otide,
Druge rode veselil!

U. J.

P R I L I K A.

Fantizhi so zhmerljam enaki,
Devíza, le vari se jih!
V' spomládнім ti letajo sraki,
Priyatli, lej! roshiz so vsih;
Od zvetke do zvetke brenzhíjo,
Shelé ji pošerkati méd,
Ko roshize zvetje sgubíjo,
Prozh zhmerljov nesvestih je sléd!

J. K.

S O L N Z E.

O, pridi, ljubo solnze, spét

Is jutrove deshele!

O, pridi moje serze vnét;

Bres tebe shaloften je svét,

Le v' tebi moje shele.

Jest sim in zhutim, de sim ref,

Hitrej' mi serze bíje,

In blishej mišlim se nebes,

Olepshta zvetje se dreves,

Kadar tvoj shar'k safíje.

Naturo zelo oshivish,

S' preslato luzhjo svojo,

Kar spalo, sopet isbudish,

Veselje novo mi delish,

Osdravljash dusho mojo.

Te zhaka vse, karkol' shiví,
Vse bitje, vse sverine,
Tvoj svit bolnika sveseli,
Bolesen, misli, se vkroti,
Kadar nozh zherna sgine.

Kdor vidi te, zhaští Boga,
S' hvaleshnim férzam hvali
Ufako bitje stvarnika;
Tud jest ga hvalil bom 's ferzá,
Prid', pridi solnze kmali!

E. J. K.

H R E P E N E N J E.

(IS SCHILLERJA).

Srezhna bla bi moja dusha,
Ko bi snala 's jezhe pot;
Tù v' dolini sòls jo skusha
Le goljfvih truma smot!
Tam deshelo, tam zvetlíze,
Tam vse lepshi vidim svét:
O, de b' ímel perutnize,
Tjekaj hotil bi sletet'!

Strun perjetnih glaf brenkljati
Se od tamkje vedno flifh',
Sladki zhutim duh pihljati,
Kter'ga poln je paradish;
Slate jablane shibijo
Se od shlahtniga sadú,
Tamkje roshe ne sguhijo
Mrasa simfskiga zvetú.

„Srežno biti je v' lepavah,
K' vezhno v' sonzi se blishé,
Pazh prijeten v' teh vishavah
Osdravljuje srak serzé.

To de reka slo shumézha
Sh'roko stavi nam mejó,
Mozh valov je prederézha,
„Serze vpada mi serzhnó.

Zholn se siblje tam in vabi,
Al brodnarja vgladat' ni;
Pa le noter, zhe lih slabi,
Oshivljen' se jadro sdi!

„Skufit', upati je treba,
Ker ne mor'mo svesti bit';
Le skos golo milost neba
Snamo v' to deshelo prit'.

L — k.

S O N E T.

Lepó je viditi, kàk v' selenjadi
Vodíze od podnebja se plavíjo,
Al kàk od solnza luzhi se blishíjo
Predrasah biferov lepí sakladi;

Lepó je roshe viditi pomladi,
Ki jutra prvi sharki jih slatíjo;
Al svesde, ki ozheta zhašt goríjo,
Na neba potih o polnozahnim hladi.

Pa vse she lepshi vidit' je devizo,
Kateri zvetja ni she odpihala
,Strupena mozh posvetniga viharja;

Nedolshnost njena otemni danizo,
Ozhesa nje sta Kerubov serzála,
'S liz njenih sveti se nebeshka sarja.

L — k.

28. JUTRO VELZIGA TRAVNA 1828.

Letu u Gorenškim kraji
Slab moj duh spet oshiví,
Menim, de prebivam v' raji,
Delezh prezh so vse fkerbí.

Al pogledash na planjave
Rodovitniga poljá,
Al sneshnikov gole glave,
Sdihash: Kraj je blagi ta!

Pod fhotoram zhiš'ga neba
Kashe Grajsko jésero
Prelepó svetlobo Feba,
Blifka se ko sèrzalo.

Glej! na kraji kvishko rase,
Stopa 's skale Bleški var,

Shugal bofh saſtonj vse zhafe
Trefhit' v' bresen ga, vihar!

Tam prevsétno usdiguje,
Gór Ilirskih se malík,
Néba ſkor se dotikuje
Pléfhasti tréh glav ſneshník.

V' ti tefnobi rasvaline
So gradu nekdanj'ga ſhe,
Ko ga naſhe domovine
Vites Lamberg ſidal je.

V' sraki veſelé ſe ptize,
Stvarniku pojejo zhaſt;
Ljube med ſeboj ſeſtríze
En'ga molijo oblaſt.

* *

MLADENEZH PER POTOKI.

(IS SCHILLERJA).

Fant sedèl je per potoki,
V' venze si zvetlize vil,
Vidil je, kakó je druge
Val po vòd' naprej podíl.
Kakor potok moji dnevi
V' eno mèr naprej tekó,
In mladost mi obleduje,
Kakor vénzi ozvetó!

Ne prafhajte, kaj me shali,
Slate léta mi grení!
Vse se veselí in upa,
Ko se pomlad ponoví;
Al glasovi vsi nature,
Ktera v' zvetje vnovizh gré,
Mi globoko v' mojim serzi
Le teshavno sferb budé.

Kar veselja lepa pomlad
Daja, meni mar né vezh.
Ena le je, ki jo ishem,
Bliso je in dalezh prezh.
Sa podobo prasno — drago —
Stegam hrepenezh roké;
Pa ne morem je dosezhi,
Ne vtolashi se ferzé!

Pridi doli, ljub'za blaga,
In sapušt' mogozhni grad!
Snafham ti nar lepshi roshe,
Kar jih kol' rodí spomlad.
Petje v' logi se raslega,
In studen'z ljubó shumlja!
Ljub'mu s' ljubizo prostora
Dost' nar manjshi hišha da.

Dr. T—k.

Ŧ E S A R I N Ŧ P A T. ¹⁾

(13 BÜRGERJA).

Pravlino povédal bom nove postave:
Enkrat je bil Ŧesar prebrisane glave;
Ŧpát je tud' bil, mox mogouzn takrát,
Al wkoda, ovyar je bzl zvit bil k' opat.

Dost' Ŧesar prestal je vrojine in mraza,
Spal malo, pa bil sko3' vesel'ga obraza;
Je vodo in uzren krzh komaj imel,
We veokrat je xejø in lakot tærpel.

Ŧpatu je mogla bit' druga postréga,
Bogato napitan na mehko se vlega,
Na tolstem obrazu se linja blæuje;
Obseglæ trébuha mu néso trije.

¹⁾ To balado, katero je Bürger iz stare parpovéste:
„King John and the Abbot of Canterbury“ vzal, je
xe tudæ V. St** K. preslovenil ino ve léta 1828 ve
Tarsta na svatlobo dal.

Opata pa nesar né mogel tarpéts;
Pærjézdél o vel'ki vroqins pø létz
Je mem' opatíje zè svøjè vøjskó,
Møgouno sprehaja opat se pred njó.

„Zadél sém jø,“ nesar sè mislè in pravè,
Opata vesel zanzqlivo pøzdravè:
„Vi delavèh bøxjè, nø! kakvèna je?
Vav pøst in mølitèv vam tèkne, kaj ne?“

„Pa vé-m, de vàs dolgvas zlo tare, in stavém,
De bote hvalècnè, ye dela pærpravém.
Mox zvit ino modèr ste, prav'jè ljudje,
Vam kos med uyeném' nøbedèn we né.“

„In sliwém, de tærdne zøbc tud' imate,
Tri lépe øréhe za kratèk vas nate;
Tri mèsne vam dam, kè preteye ta vas,
Tàk yem na to troje ødgvøør ød vàs:“

„Na pærvo, kè sedem na sedex vasøkè,
Pa kronø na glavè in palèhø v' røkè,
Pøvédat' mè morate, védat' xelim,
Vam kol'ko se vrédèn dø venarja sdim.“

„Na drugo na tanko bom rajtəngø tirjal,
V' katerəm bə ɥasə jaz zemlø predirjal,
Nøbene mənute premal', ne preveɥ;
Nəɥ drujga kə zinəte, vəm, pa je preɥ.“

„Na tretje mə morate, mox nar bəl zvitə,
Kar ravno bom misləl, na tanko vganitə;
Rəsniɥno vse pøtlej vam bom razødel,
Al rəs naj ne bo, kar səm v' misləh imel.“

„Ødgovørov le mə ne dajte pø volə,
Nekdan'mu øpatu bo bajta nar bolə;
Vàs pelat økolə na øsla bom djəl,
Pa v' roke vam rep namest' ujde pødal.“

Pøsmėja se ɥesar in køna pøxene.
Un mislə in mislə, ne zmislə nøbene.
Né manw' ød negove vbijavza brətkost,
Kə ɥaka trepeɥe na sødbe øjstrost.

Pøvilal økol' na uɥivnəɥe znane,
Je prawal, kjerkøl' je døbil mødrəjane,
Je pisma plaq'val; — vse zaston je pøɥel;
Pø volə ødgovørov le né prejel.

3lo bije mu sərηe, narawa mu reva,
In dan bo iz ure, bo tédən iz dneva,
Bo mészη iz tédna; na, tukaj je yas,
Θηvətle sō liηa, je vpadel øbraz.

Ød doma pøbégne vz samotno gərmovje,
3aide gløbøko med sterma peyovje;
Paγ rėdko pərpəle ylovėka tje pot.
Glej! Anxe pastir tē mu pride na prot',

In pravz: „Kaj, dragz gøspod, vās pərxene?
Al ste mar zavlə? Saj ne iujete mene?
Pa Jezus Marija! bolni ste, kaj ne?
Kar pravəm, bo rės, narejeno vam je.“

„O, lubz moj Anxe, sej taka zna bitz!
Naw ηesar mz hoqe rokava zaviltz,
3a moje zøbe trí ørėhe je dal,
Katere bz Belηebub komaj razdjat.“

„Na pərho, kə sede na sedex vzsøkz,
Pa kronø na glavz in palηø v' rokz,
Pøvédat' mu moram, øn védət' xelí,
Men' kol'ko se vrėdən dø venarja zdi.“

„Na drugo na tanko bo rajtengø tirjal,
V' katerem bæ qasø on zemlø predirjal,
Nobene mænute premal', ne prevey,
Nøq drujga, ko zinem naj, men', pa je prey.

„Na tretje mu moram, jaz mox nar mæn zvitø,
Kar ravno bo mislel, na tanko vgznitø;
Røsniqno vse pøtlej mæ bo razødel,
Pa røs naj ne bo, kar je v' mislel h imel.“

„Ødgovørov le naj ne dam mu pø voli,
Nekdan'mu øpatu bo bajta nar boli;
Me pelat økolø na øsla bo djaj,
Pa v' roke mæ rep namøst' ujde pødal.“

„Nøq drujga,“ se Anxe nasmøja in reye:
„Vesclø bodite, to døbro pøteye;
Pa moram djat' kriø ino kap'qø na se,
Ødgovøv qesarju bom dal, kø mu gre.“

„Ne vøm je latinske besède,“ pørstavø,
„Pa vøndør jaz slame tud' nømam vø glavø;
In to, kar za dnarje na prodaj nø vam,
Jaz davno od matere svøje imam.“

To sliwat' opat od vesela poškoz,
 In Anxe opawko obléčen se loz,
 Na sebz plaju, kapzno, kroglez in krič,
 In teje na dvor do nesarja kž piw.

In nesar se vsede na sedex vsokz,
 Pa krono na glavz in palzno v' rokz:
 „Povéjte, opat, od vas védzit' xelim,
 Vam kol'ko se vrédzn do venarja zdim?“

„Kaj? trideset ranw so sa Kriuja plajalz,
 Za to, de bz se we takó napzh'valz,
 Bz nazq yes devet ino dvajset ne dal;
 Za enzga bote saj bol' kup, bz djal.“

„Paq, to je xé nékaj,“ koj nesar mu reye,
 „Nesarske mógouqnostz malo ne speye,
 Ne bil bz vžrjel, kakor rés we xzvim,
 De jaz se komú tako dobzr kup zdim.“

„Na drugo na tanko pa rajtengo tirjam,
 V' katerzmu qasz jaz zem.lw predirjam,
 Nøbene mánute premal', ne prevey,
 Nazq drujga kž zinzte, vém, pa je prey.“

„Presvətłe moj ęesar, ęe 3' solnzam ustalę,
In v' eno mer bote ęel dan ga spremłalę,
Pořtavęm plajuę, kapęęę, krię in brevır,
Veę ur vam nę tręba, kę dvajset in utir.“

„Ha! to je prav,“ ęesar vesel ga pęgleda,
Pa „ęe“ vam je vęnder pętrębna besęda,
In kdor je naj pęrvę to „ęe“ imen'val,
Iz plev je preęisto 3lató ęe ravnal.“

„Pa skusęte trelje we tudę zadęte,
ęe ne, bote męglę na ořlę sadęte.
Pęvęjte, kaj mislem jaz 3dę, kar nę ręs,
Pa vęste, de „ęe“ naj ne 3najde se vmęs.“

„Węnt-Gęla oępat de sęm, misel je vawa;“
„Je prav, al ręsnięa pa tą bart je nawa.“
„Presvətłe moj ęesar, oęęi vas slępe:
Oępatov oęęar sęm, m' je Anęe ime.“

„Kaj 3lodja, tı nęmaw v' Węnt-Gęl' oępatıje?::
3avzame se ęesar, veselo 3avpije:
„Preljubę moj Anęe, ker nęs' bil dę3dej
Węnt-Gęlskę oępat, takó bod' 3anaprej.“

„Le pøjde v' Went-Gøel, opatíja je tvøja,
Al sprédnaka tvøjiga yaka sard møja,
Uqil naj na øslø pravíne se bo;
Tam ætø næy né, kjer næy s'jan'ga né blo.“

„Predobrø gøspód, naj pær starøm østane,
Sej yærke latinske we nésø mæ znane,
Nækøls se nésøm vø wøls pøtil,
In starøk ne vé, kar se mlad né uqil.“

„To, dobrø moj Anæ, je økoda velíka,
Pa prøse kaj druýga, karkøls te míka; —
Tvoj sméwøn ødgvøer me glo veselí;
Pa prejme vesel tud' tí møje darí.“

„Bøgastva né tréba pær pal'ne øvqarskø,
Pa ker se ponud'jo darovø ñesarskø,
Vas prosem, presvøtlø moj ñesar, en dar:
Ne økodvajte møj'mu gøspodu nikdar.“

„No, døbro zadèl se prawana tí møje,
„We lépøø pøkæte særne se mæ tvøje;
Jaz tvøj'mu gøspodu ødpustil æ bom;
Pa nesel mu bødew to pismo na dom.“

Vz pismz nesarskzm støje te beséde:
Anxè zanaprej ne bo pasel vey yréde;
Øpat naj mu stréxe, øn zan naj skerbí
Dø ure, kè sreçen vz Bogz zaspi.

MEDVED PER ZHEBELAH.

„**D**uh perjetni stèrði vashe
„Se islil je v' gojsde nashe,“
Je zhebelam medved djal,
„Ker timú jest soperstati
Mogel nisim, perhlazhati
K' vam na pot sim se podal.
Profim torej pervoshite
Meni to, in bit' puštite
Tukaj mi per vaš
Le en majhen zhas.“

Na to shalosten pozhéne,
In na spredne taze déne
Od sheljá teshkó glavó;
Voha sterd in ogleduje
Njih panjove ter sdihuje,
En zhas milo sam s' sebó:

„Oh de b' mogel jest k' njim priti,
Mogel ogenj si vgašiti,
Ki, de šterd bi pil,
Vnel je mene bil.“

Na to se perpogne níše,
Po vsih šhtirih plasit' blíše

Ko panjovam se sazhne.
Pride, líše krog šherela;
Al ko vidi to zhebela,

V' jesik pizhila ga je.
Sdaj, ko jesik mu oteka,
On rijove ino veka:

„Oh, kàk britka smert
Mi je šladka šterd!“

Ali komej se osdravi,
Špet šterd lisat se napravi,
Špet is gojsda perrenzhí,
Špet k' panjovam grede blíše,
Špet on voħa, špet on líše
In se mamit' ne pušti.
To prevsetniku zhebele
Varne sa hudó so vsele,

Vse vkup vanj sleté,

In ga oflepé.

Medved! pòvej, kaj je bilo,

Kar ti je ozhí steknilo?

„Sladnost! sladnost! sarenzhi.“

Vbogi revesh, ti se meni

Smilish! Al, oh! niso eni

Ti enaki smed ljudí?

Tim, tim, medved! tí renzhati

Nikdar nimash prenehati:

Sladnost oflepí

Umne tud' stvarí!

Ta pésem je is stariga rokopisa vséta.

N A T U R A.

Kamor se koli osrèm, je polna natura ve-
félja,

Vse poskakuje okróg, pléshe, prepéva sladkó.
Roshe zvetó ljubesnivo lepé, po dolinah, po
grizhjih

Lépi rasfhíra se duh, rosa ko demant svitlí.
Pisan'ga zvetja gosté se vdajajo vej'ze selene,
Zhbelize pridne buzhé, v satje nalivajo méd.
Loge osh'ví sverína, is germikov pisanih ti-
zhov

Mili raslega se glas, v travi kobil'za zver-
zhí.

Bíster tam potok shumljá, rosh, travnika she-
je gasílo;

Vetra tù v senzo ljubó pihleji vabijo naf.
Kofez glasán jo per-uka, shvenzhé po vási kosíze,

Mlade shenjize pojó, brusijo serpe hitré.
Pika pok skedni doníjo, veršhé se kopíze pro-
féne;

Vert in vinograd imá toliko lepih darov.
Kamer se ganem, osrèm, se odpirajo viri ve-
selja;

Vezhno prepevaj, moj duh, stvarniku hvalo
svetá!

M. K.

G R O B.

(IS LUDVIKA H. K. HOELTY.)

Tih si, grob, globoki,
V té pogled strašhan!
Zheren pert šhiroki
Skriva svét nesnan.

Slavez ne prepeva,
Kjer pozhíva prah,
Rosha obledeva,
Groba zvét je mah!

Tù saštonj sdihuje
Ljuba, tozh' folsé;
S'rota omedluje,
Poka ji serzé.

Szer nobena trata
Ne rodí mirú,
Le skos temne vrata
Pride se domú.

Tù ferzé salíva
Ranjeno grenkošt;
Tamkej vezhno vshiva
Raja mir, sladkošt.

M. K.

S O N Z E.

Ti morjé svitlobe!
Vajvoda semljé!
Naf moré tesnobe,
Te meglè tamné.

Komej sarja slata
Jutro prebudí,
Skos nebeshke vrata
Gór verhé slatí;

Serza vse odpíra
Plamenezh' oltar;
Kjer tvoj shar'k umíra,
Vfabne semlje dar.

Tí nam vinske terte
Sórisih ljubo flast,

S sadjem polnifh verte,
Rosham dajesh raft:

Ti nebeshke luzhi,
Luno rasfvitlifh;
Vedno, vedno uzhi
Zh'gavo zhaft gorifh!

M. K.

ODLAŠHAVEZ.

„Spómlad mèni mat'
Bran'jo shenitvat';
Zhakaj, profim te,
Do polétja me.“
Ljuba privolíla,
Ni se omoshíla.

Bilo je polét',
Sad preganja zvét,
Tizhik govori:
„Kaj se tebi sdí,
Ko bi bla poroka
V prasnik svet'ga Roka?“

Blisha se jesén,
Pèzhe kruh profén,

Tizhik sdiha sdej:
„Oh, bolan sim lej!
K' sufhez jajze sleshe,
Sakon naji sveshe.“

Ljuba je folsnà
Pušta zhakala:
Pušt se je sazhel;
Tizhik drugo vsel!
Na tegà, k' odlafha,
Slepa se sanafha.

M. K.

S O N E T.

Gromelo v paradishi je od néba: —
Ker perve staršhe kazha premotíla,
Sad prepovedan jesti nauzhíla —
„Bres pota jedla vezh ne bota hleba!“

Sató na semlji naf peští potreba!
Kdo pita trebuh bres potú mozhíla,
Naj bode 's slate sklede, naj 's toríla?
Od perve ure rojstva do pogreba

Ne sgine pot is nashiga obrasa,
Naj bo vrozhine, smertniga naj mrasa;
Nastopek to pregresfhne je sladkosti.

Kaj pozhakujete tedej, preprosti!
De pisheta bi v gerlo perletele
Pezhene pitati — lenuhe srele!

M. K.

PREMIŠLJEVAVEZ.

Bla bi po volji
Moji nar bolji
Mina sa mé;
Um se pa v glavi
Soper mi flavi:
Bogam serzé,
Bogam al glavo?
St'riti to pravo
Kdo mi pové!

M. K.

PUŠTNO SDIHOVANJE.

Dolgo she zhakam,
Sólse pretakam,
Pa ga le ni!
Lize zvetlezhe,
Kroglo, rudezhe
Se she bledí!

Kaj bo! samíza,
Kmalí f'rotíza
Vfahvat' sazhnem;
Zhe se ne vsmíli
Létaf pušt míli,
D'viza vmerjem!

M. K.

E P I G R A M I.

1.

STARI UK.

De premén oveselí,
De ljubesni plamen vgasne,
So ozhí goljfive jasne,
Svitlo sonze grom rodi:
Stare te resníze
Deklize, sheníze
Trobijo takó glasné,
De ufhesa naš bolé!

2.

PRAVI UZHENIK.

Našh uzhenik je pravi;
Po sveti nam pošlavi,

Kaj st'riti treba je, kaj opustiti,
S besédo, s djanjem trudi se uzhiti;
S besedo v prasník ukasuje,
Zel teden s djanjem prepov'duje!

3.

Krone svitle kuje ref slatár;
Glave vredne njih so neba dar.

4.

Pustísh lih tesle she takó per miri,
Odsheh vender ne bodesh njih prepíri.

5.

Kdor jesik sna nad vs'mi ljudmi brusiti,
U pasjem hlevi snal bi dober biti.

6.

Kakor stari tizhi,
Sapojó mladízhi.

7.

Veselje moje vsela flana,
Po vodi splaval slati mir!

Me bodešh pekla, serzhna rana!

De, Lete, tvoj okusim vir!

8.

Rakó po redkim se sgodí,

Po komur serze hrepení!

9.

Ne brodi drugim po sobéh,

Moshé ne meri po bradéh.

10.

Po moji volji, prav', godí se to! —

Solsé ji pa salivajo — okó.

11.

Zhàf ref ternje in zvetlize

Pokofí;

Al oboje koj mladize

Ponoví!

12.

Vfakterimu, naj bo kdorkoli hozhe,

Dan sadni, frezha sadna perropozhe.

13.

Kdor saflushi s potam kofez kruha,
Marzipan ne pita mu trebuha.

14.

Ktera sbira, s nosam viha,
Sbirek rad ji kasho vpiha.

15.

Kjer bogastvo se rašhira,
Blishniga ljubesen vmira.

16.

Kdo na slatih kupih davno she fedí,
Bratí snash na lizah vpadenih fkerbí.

17.

Bres ljubesni je shivljenje
Velo roshize zvetenje.

M. K.

STAROZHEŠKE NARODNE PEŠMI

is rokopisa Kraljodvorškiga od V. Hanka (v Pragi 1819)

na svitlobo daniga.

VENEZ.

Vetrizhik piha
'S knesovih logov,
Dekliza tezhe
Doli k potoku,
Vodo sajema
V vedre kovane.
Venez po vodi
K deklizi plava,
Venez dushezhi
'S rosh in vijoliz.
Dekliza jela
Venez loviti,
Padla, oh, padla
V hladno vodizo!

Ako bi ved'la,
Venez prelepi,
Kdo te je v rahlo
Semljo safadil,
Temu bi dala
Perštan is slata.

Ako bi ved'la,
Venez prelepi!
Tebe kdo s lizhjem
Volnim je svesal,
Temu ješt dala
Š laf bi jeglizo.

Ako bi ved'la,
Venez prelepi!
Kdo te po hladni
Vodi je spustil,
Temu bi dala
Venez is glave.

SAPU,SHENA.

Oh, vi logi, temni logi,
Logi Miletinski!
Zhemu vi se seleníte
V simi ko po léti?

Rada bi se ne plakala,
Ne morila serza;
Al povejte dobri ljudje,
Kdo bi se ne plakal?

Kje je moj preljubi ozhe?
Sakopán je v grobi!
Kje je mati, dobra mati?
Trava po nji raste!
Nimam brata, nimam sestre,
Ljubiga mi vseli!

IS OGLAŠA RUŠKIH PEŠEM

od Fr. Lad. Čelakowskiga. (V Pragi 1829).

SAPUŠHENA.

Zhes pušhave létajo oblaki,
Sladke fanje zhes glavé zhloveshke,
Oh, sledú nesapušlé sa sabo!
Spod rumen'ga javorjov'ga debla
Po dolini zhišt studenez tezhe;
Pride mlada dekliza k studenzi
S okovanim vedram sem po vodo,
Sajme vode, se pod javor vsede,
Nafloní na bele roke glavo,
Sama svoj'mu serzu takó toshi:
„Ni samôtne roshize na polji;
Ješt nikogar nimam, med ljudmi sim
Sama, nimam brata, nimam sestre,
Mi ozheta, mater peršt sasula,
Vojska moj'ga ljubiga mi vsela,
Vojska mi ga vsela, daljni kraji!“

Dekliza ne sida fi v dolini
Kneshnih gradov 's kamenzov predragih;
Ampak ona sida fi v dolini
'S dobrih misel dve samotne hish'ze:
V eni ozhe s materjo prebiva,
Ona v drugi pa prebiva s ljubim.
Sraven hishiz lep, ograjen vertiz,
Dosti v njemu roshiz mnoge barve,
Radosti pa mnogotere v hish'zah.
Mersel veter po dolini dahne,
Ljube hishize in vert raspishe,
Deklizi pa v serzi shaloft vpishe.

SERBSKE PREŠLOVENJENE.

1.

PO SERZI SIMA.

(Sarajevka).

Na Shentjurja dan sneg svezher pade;
Tiza ga ne more preletéti,
Dekliza ga bofa pregasila,
Sa njo bratez zhevlje nosi:

„Ali ti je v noge mras, sestriža?“

„Ni ne meni v noge mras, o bratez!

Ampak sebe mene v moje serze;

Ali sneg ni meni serza smrasil,

Mati moja mi ga je smrasila,

K' tému dala me, ki ga ne ljubim.“

2.

SKERB.

O, ti moj Bog blagi!

Kje je sdej moj dragi?

Ali je na poti?
Ali vinze pije?
Ako je na poti,
Srežno naj popôt'je;
Zhe pa vinze pije,
K sdravju naj mu bode!
Drago zhe kufhuje; —
Prosto mu od mene,
Prosto mu od mene,
Od Bogá prekléto!

3.

DEKLIŠKA KLETEV.

Vmerje mam'zí sin edini Konda,
Mamizi shal Konda pokopati,
Pokopati dalezh prozh od dvora;
V vert seleni nese in pokoplje
Pod rumeno njega pomoranzho.
Vfako jutro ga je obiskala:
„Sin moj, Konda, ti je semlja teshka?
Al so teshke javorjove deske?“
Pregovarja Konda is semljíze:
„Ni ne meni, mati! semlja teshka,

Niso teshke javorjove deske ;
Ampak kletve deklize so teshke :
Kadar sdihne, do Boga se flifhi ;
Ko sakolne, vsa se semlja trefe ;
Ko sajoka, se Bogú usmili.“

4.

DEKLIZA ROSHIZI.

Oh, moja voda stúdena!
In moja rosha rúmena!
Kaj si tàk sгодaj rászvela ?
Te nimam komu vtergati!
Bi materi te vtergala,
Al, oh, jest nimam matere!
Ak bi te sestri vtergala,
Se sestra omoshila je;
Ak bi te bratu vtergala,
Brat mi je ôdfhel na vojskó;
Ak bi te ljub'mu vtergala,
Od mene ljubi dalezh je:
Je zhes tri gore sêlene,
Je zhes tri vode studene.

5.

ROSHA ,SIM DOKLER NIMAM MOSHA.

Rosha fim rosha ,
Dokler nimam mósha ;
Kadar vsamem mósha ,
Se m' osuje rosha .
Zvetje fim zvetje ,
Dokler nimam finka ;
Kadar dôbim finka ,
Vene meni zvetje .

ISKRIZE

preslovenjene is Lafhkiga.

Iskrize, vsih zvetov hvala,
Vidim, de ste koshatljate,
Ste vesele, se bahate,
Le sató, ker vaf je sbrala,
 Ker se s vami lepotizhi
 Sladka hvala mej deklizhi.

Iskrize! prevsetke male,
Rêzhi moram, ne smem kriti,
Bólj' vam je mej travo biti,
Bi na polji raj' ostale;
 Sredi druj'ga zvetja ref de
 Ste presvitie, bele svesde.

Al pod unim lizam stati,
Na tim nádriju pozhivat',

Kjer s' ljubesen svol' prebivat',
Vse lepote vkupej sbrati,
Vafha hvala je sguhljena,
Vafha b'ljava satopljena.

Bólj' je biti v zerkvi hladni;
Pred svetniki bi zvetéle,
Tam bi varno preshivéle
Lepih sarij shešt in dva dni:
Sdaj narozhajú nabrane
Bote v migleju konzhané.

She sagledam, mal' po malo
Kako vénejo lepote,
Ve nesrezhne, ve sirote!
Prevezh ognja da serkalo,
Sharje prevezh na vaf mézhe
Oko fladke vse gorézhe.

Ble s meno j préd govorile,
„Ne hodíte,“ bi bil rékel,
„Na ta modriz, vaf bo spékel,
Vaf obervi posmodíle:
Sa svèt nedrija ne prafhat',
Na ozhí se ne sanafhat'!“

„Sa svèt nedrija ne prafhat!“
Bi bil rekel, „je nevarno,“
Bi bil rekel, „je foparno,
Na ozhí se ne sanafhat“!

Vse prehitro ve preproste
„Se opadle na tla bofle.“

Vidim she, vas vidi vsaki,
De lepota vam dozvéta,
Se na krila rob obléta,
Dol' na snoshje pada snaki,
De b' stopali osdravljale,
Kar ozhi lepé so shgale.

Iskrize, ve koshatíze,
Kar sim pel od vashe sgube,
To sadeva serza ljube.
Serza ljube, preproftíze,
Sa svèt nedrija ne prafhat“!
Na ozhí se ne sanafhat“!

V. Vodnik.

ANAKREONTA,

grefhkiga pevza, nektere pefmi po flovenfko.

1.

GOŠLI.

Sapojem od Atrejzov,
Sapojem kralja Kadma;
Pa gosli mi po strunah
Pojó samo ljubesen.
Premenjam undan strune,
Popravim zele gosli,
Sapojem korenjashtva
Heraklove. — Pa gosli
Odpevajo ljubesen!
Tedaj hodíte s Bogam,
Vojshaki! Sej mi gosli
Pojó samó ljubesen.

2.

SHENSKA MOZH.

Rogé natora volu,
Kopita dala konju,
In berse fkoke sajzu,
Sobàt pa gobez levu,
Plavute dala ribi,
Perute dala ptizi;
Pa móshu modro glavo.
Kaj nék bi dala shenski?
Kaj nék? — Lepoto da ji.
Lej! ta je vsa nje bramba,
Nje fhkit je ta, nje sul'za:
Sheleso, jeklo, ogenj
Premaga shenska lépa.

5.

SREBERNI KOSAREZ.

Hromak, kovazh, is srebra
Umetno mi naredi,

Ne vojskniga oroshja;
Kaj vojska mar je meni?
Kosar'z mi kovaj votel,
Globòk, kar je mogozhe,
Okol' mu pa vpodobi,
Ne svesd, ne kól, ne voša,
Ne kisljih svesd deshelnih;
Zh'mu nek so gostoshevzi?
Zh'mu meni velki burovsh?
Nadolbi vinfke terte,
Po njih freberno grosdje,
Menade pa tergavke,
In Amorja s Batilam —
Pa slata — de ga bota
Maštila s Vinodajam.

4.

V,SI PIJEJO RADI.

Pijè mat' zherna semlja,
Njo pa pijó drevesa,
Studenze pije morje,
Pa morfko vodo sonze,

Svitlobo sonzhno luna.
Kaj bran'te mi, priatli!
Ak piti me je volja?

5.

LAŠTOVKA.

Tí, laštovka preljuba!
S odjugo v fleme pridešh,
O toplim létu gnjesdišh,
Snad glave gresh mi v simo
Prot Memfu na Ponil'je.
Ljubesen pa mi v serzi
Neodlegaje gnjesdi.
Mladizhik ta spelján je,
Pa uni je she v jajzi,
Na pol se ta prekljuval.
Prezhivkajo mi zel' dan
Negodniki in s'jajo.
Svalénze neletezhe
Mi starzi pitat hod'jo;
Odpitani pa prezej
Sazhnéjo lezhi mlade.

Kaj nek' tedaj bo s mano?
Mogozhe ni mi tol'ko
Odpláfhiti gnjesdazhov!

V. Vodnik.

BALADE INO PEŠMI

med krajnfkim ljudftvam péte, od r. V. Vodnika sapifane.

I.

VOSNIK.

Zhes goro ne magam,
Po ravnim ne vém,
Mudí se mi s blagam,
Nozhíti ne smém.

Konjízhi so slabi,
Vos jéma mi stat';
Le urno, Podgorka!
Priprege mi dat'.

Priprege mar hozhefh,
Ti sama je dam;
Konjízhe, volízhe
Napasene jmam.

Vosník moj bit' hozhefh,
Vezherje ti dam;
Gof, razo pezheno,
Perpravljene jmam.

Vosník moj bit' hozhefh,
Pit' rada ti dam;
U hramu sa sglavjam,
Glej! zhutaro jmam.

Gof, razo pojedel,
Pa zhutaro spil,
Konjizha safedel,
Ji ofle molil.

II.

SAMZHE.

Sim pobizh mlad u samskim stan',
Po gojsdi hodim sêlenim,
Po nebi ptize letajo,
Preljubo gostolevajo.

Oj, samški stan
Veféli dan!

Sim pobizh mlad, nesavoslan,
Sa vodo hodim glòboko,
Pod verham rib'ze plavajo,
Vse shive mi sjigravajo.

Nesvésan stan
Veféli dan!

Sim pobizh mlad in she nevdan,
Po travnik' hodim pisanim,
Golzhíze mi prezvetajo,
Se sladko nasmehljavajo.

Nevdani stan
Veféli dan!

Sim pobizh mlad neoshenvan
Po svéti hodim jasnimu,
Me radi povsod imajo,
Me ozha, mat' sprejemajo.

Neshenjen stan
Veféli dan!

Sim pobizh mlad neporozhen,
Po zefi hodim shiroki,
Mladenke me frezhavajo,
Prijasno me posdravljajo.
Nesrozhen stan
Veseli dan!

Sim pobizh mlad, she samzhe svoj,
Zhe grem po nozh' omrazheni,
Mi svesde blifke migljajo,
Nebo vesel' osnavajo.
Samsvojni stan
Veseli dan!

III.

KRALJ MATJASH.

Se kralj Matjash oshenil je,
S' Alenzhizo sarozhil se,
Prelépo mlado deklizo,
Kraljizo ljubo vogerfko.

Sadoſti malo per nji ſpí,
Sadoſti malo — tri nozhí;
Mu poſhlejo zheterti dan:
„Na vojsko berſh, na mejo vſtan’;“

„Na kraj oblaſti dunajſke,
Dol’ na pokrajne vogerſke.“
Poklizhe berſh Alenzhizo
Preljubo k ſeb’ kraljizhizo.

Ji tako pravi, govori:
„It’ moram berſh, ſe mi mudí,
Na kraj oblaſti dunajſke,
Dol’ na pokrajne vogerſke.“

„Bi nozh ti dolgo - zhaſvala,
Otoſhnoſt te napadala,
Preſhtevaj ſlate rúmene,
Gradove var’vaj ſidane.“

„Na vert naj te ne vodiſjo,
De Turki te ne vhitajo.“ —
Sajaſhi konjzha berſiga,
Sadirja ’s grada beliga

Na kraj oblasti dunajske,
Dol' na pokrajne vogerške.
Vojáki shtor stavijo,
Matjashu ga napravijo.

Ko pride, mu saukajo,
De Turki uskraj slishijo.
Po neb' priplava tizhiza
Nesnana drobna pevzhiza.

Matjash jo vgléda, ostermí —
Mu trikrat shtor obletí,
Na slat'mu jab'ku obsedí,
Sashvergolí, sagoftolí:

„Na konjzha, konjzha, kralj Matjash!
Kaj ptuj' opravke v' zhisli jmasht?
Deshele merish druge vse,
Ne v skerbt' deshele sam svojè.“

„Lej, tvoja ni shter merjena,
Kraljiza ti je vplénjena,
Turzhini ljut' prijahali,
Alenzhizo ti vhitáli.“

Ji tako rezhe kralj Matjash:

„Savérat' meni kaj imash?

Ne skushaj ptiza se s menó,

Jas imam pushko rifanzo.“

„Zhe skusham ptiza se s tebó,

Shivot mi vsami in glavó.“

Kralj plane na konjizhika,

Na vejizo ko ptizhiza,

Predrobno domu sadrizhí,

Oblak po neb' tàk ne bersí,

Do svoj'ga grada sidan'ga,

Do svoj'ga doma beliga.

Hití naprot mu drúshina,

Najpredaj grede mojshkriza;

Vsi tárnaajo, sdihavajo,

„Solsíze tozh'jo, vekajo.“

Kraljizh pa pravi, govori:

„Ne bojte se, drushina, ví,

Danf tretji dan gotovo bom

Kraljizo dal vam spet na dom.“

Po turfhk' oblezhe se vsigá,
Ogerne halo do petá,
Pripashe svetlo sablizo,
Na sabli voso rúdezho.

Pod halo skrije shmarni krish,
Se nos' ko grom in blisk in pish,
Si sbere konjzha iskriga,
Safede Bélzha bersiga.

Safhkertne podkva, sapraší,
De pes'k in ogenj se kadí,
Skos mejo doli vogerfko
V Turzhíjo doli glòboko.

Turzhíje v sredi glòboke
Stoje tri lipe sêlene.
Pod pervo konjzhe stavijo,
Na raj se berhk' oblazhijo;

Pod drugo raj prodavajo,
Pod tretjo kroglo rajajo.
Kraljizh pri misi rumeni
Takó jim pravi, govori:

„Gospódje ne samerite,
Po zhim vi raje prodate?“
„Se turshki basha sveselí,
Prijasno pravi, govori:

„Jih je po slatu rúmen'mu,
Jih tud' po slatu belimu;
Kater' junak pa nam je kóf,
„Se tud' bres plazhe naj obnof.“

Kralj feshe v arshet svíleni
Po slat rudezho - rúmeni,
Po misi mu ga satozhí,
De po nji trikrat obletí.

Pred basham turshkim obleshí,
Mu basha rezhe, govori:
„Ta slat je kova snaniga,
Matjasha kralja samiga.“

Pa rezhe, pravi kralj Matjash:
„Povém ti jo, ne bodi lash,
„Sim ob shivot Matjasha djál,
Mu slate zhisto vse pobral.“

Pa grede si devojko sbrat,
In rezhe gofzam sajigrat',
Si mlado svol' Alenzhizo,
Alenzhizo kraljizhizo.

Rozhíze si podajata,
Jo pervizh krog sarajata,
Pokashe perstan slat ji svoj,
Pak ona: „Drushe dizhni moj!“

„Sim nadjala se nushno te, —
Lej! trape sitne me pesté,
Sa mano vfi se flinijo,
Sdaj brade naj f' obrishejo!“

Kraljizh pa jame govorezh:
„Nizh teshe v serzi mi ni vèzh!
She v drugo jo prerajava,
Prot konjzhu se safuzheva,

„Pa urno bodem te pobral,
Odsad na Belzha bers'ga djal.
Kdar sekal bom na desno stran,
Se dèrshi ti na levo stran.“

Jo vdrugo krog odpléfheta,
Prot konjzhu se safuzheta,
Na bers'ga Belzha puhmeta,
Prot Savi jo saprafhita.

Sdaj Turki se spogledajo,
Sa njima v zurki vderejo;
She basha brado mashe fi,
Safmeja se, sagovori:

„Sim bil nekdej per njemu vjet,
Sdaj mojzi h'te mu glavo snet',
Alenzhizo pa meni dat',
K' jo jmam takó priferzhno rad.“

V obojo kralj pa seka stran,
V obojo drusha mika stran,
Po bliskovo mu sabla gre,
Sa sh'njizo snopje stavka se,

Sa kozam trava v réd letí,
Sa njim po verst' pa Turk leshí;
Pa Belzhe v dir, de prideta
Gor do kovazha, vmasanza.

Matjash mu rezhe: „kaj ti dam? —
De turfhki kujesh fi, posnam —
Bersh konjzha sbôsi, preobuj,
Naróbe potkve mu prekuj.“

Turzhín narobe prekoval;
Pa kralj s levizo slat dajal,
S defnízo glavo prozh mu djal,
Do Save konjzha sapektal.

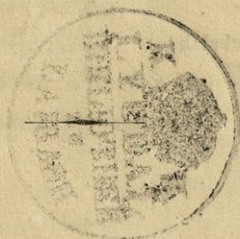
Se vdere vanjo, rasgeta,
Vé dobro, kaj na herbti jma,
De nofi draga sebi dva:
Matjasha kralja flavniga,

In résheno nevestizo,
Alenzhizo kraljízhizo,
Zhes reko splava shíroko
Na blashno semljo vogersko.

K A S A L O.

	Stran
G lofa	5
Soneti	6 - 11
Romanza od dohtarja	12
Romanza od uzhenza	14
Strunam	16
Gasele	18 - 24
Krés	25
Prilika	29
Sonze	30
Hrepencuje	32
Sonet	34
28. jutro velziga travna 1828	35
Mladenezh per potoki	37
Zesar in opát	39
Medved per zhebelah	48
Natura	51
Grob	53
Sonze	55
Odlafhavez	57
Sonet	59
Premifhljevavez	60
Pustno sdihovanje	61
Epigrami	62 - 65

	Stran
Venez	66
Sapufhena	67
Sapufhena	69
Po ferzi sima	71
„Skerb	—
Deklifhka kletev	72
Dekliza roshizi	73
Rosha fim dokler nimam mosha	74
Ifkrize	75
Gofli	78
Shenfka mozh	79
„Sreberni kosarez	—
Vfi pijejo radi	80
Laflovka	81
Vosnik	83
„Samzhe	84
Kralj Matjash	86

Zena 20 kr.

